

29 grudnia 2023 r.

Podsumowanie konsultacji publicznych dotyczących zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR® dla Terminu Fixingowego 1Y

Komunikat GPW Benchmark S.A. w sprawie podsumowania konsultacji publicznych

- Administrator przeprowadził konsultacje publiczne, mając na uwadze ograniczony zakres stosowania wskaźnika WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y oraz uwzględniając najniższy Poziom Transakcyjności przypisany temu Terminowi Fixingowemu spośród wszystkich Terminów Fixingowych realizując tym samym rekomendację Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie przeprowadzenia takich konsultacji na podstawie wyżej wymienionych przesłanek.
- Odpowiedzi podmiotów biorących udział w konsultacjach wskazują, że optymalnym terminem zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y jest 2 stycznia 2025 roku.
- Zmiana ta wpływa na zakres przekazywanych Danych Wejściowych przez Uczestników Fixingu w zakresie Kwotowań Wiążących i Kwotowań Modelowych.
- Zmiany w dokumentacji Administratora nastąpią na początku 2024 roku, a niezwłocznie po nich przeprowadzone zostaną zmiany technologiczne po stronie Administratora, Uczestników Fixingu oraz dystrybutorów.
- Administrator informuje z rocznym wyprzedzeniem o zaprzestaniu opracowywania Terminu Fixingowego 1Y od 2 stycznia 2025 roku w celu przeprowadzenia niezbędnych działań dostosowawczych w dokumentacji lub umowach i instrumentach finansowych, które odnoszą się do Terminu Fixingowego 1Y przez podmioty go stosujące.

W Podsumowaniu Cyklicznego Przeglądu Metody Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR, w tym Metody Kaskady Danych, z uwzględnieniem obowiązkowej oceny zdolności wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub realiów gospodarczych¹, Administrator wskazał na ograniczony zakres stosowania wskaźnika WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y oraz najniższy poziom transakcyjności przypisany temu Terminowi Fixingowemu spośród wszystkich Terminów Fixingowych.

Konsultacje publiczne zostały przeprowadzone w związku z rekomendacją KNF wynikającą z przeprowadzenia oceny własnej zdolności kluczowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR do pomiaru rynku oraz realiów gospodarczych. KNF wskazał na niski poziom transakcyjności wskaźnika WIBOR 1Y oraz niski poziom zastosowania WIBOR 1Y na krajowym rynku finansowym.

W trakcie przeprowadzania konsultacji publicznych Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował zrewidowane dane statystyczne dotyczące skali użycia wskaźników referencyjnych na krajowym rynku finansowym², które potwierdzają wyraźnie ograniczony zakres stosowania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y, a w niektórych przypadkach potwierdzają spadającą trajektorię tej ekspozycji jak np. w przypadku stosowania w obligacjach rejestrowanych.

Administrator opublikował dokument konsultacyjny *Termin zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR® dla Terminu Fixingowego 1Y* na swojej stronie internetowej w dniu 25 sierpnia 2023 r. dla polskich podmiotów rynku finansowego. Konsultacje dla tej grupy odbiorców

¹ [Podsumowanie Przeglądu Oceny Metody Stawek WIBID WIBOR 5.07.2023.pdf \(gpwbenchmark.pl\)](#)

² [Dane ekonomiczne - Komisja Nadzoru Finansowego \(knf.gov.pl\)](#)

zakończyły się 22 września 2023. Konsultacje dla podmiotów zagranicznych rozpoczęły się 4 września 2023, a ich zakończenie miało miejsce 2 października 2023³. W celu uniknięcia wątpliwości Administrator zaznacza, że przeprowadzone konsultacje nie dotyczą istotnej zmiany metody opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR, co zostało opisane w dokumencie konsultacyjnym.

Kwestionariusz został wysłany do grona interesariuszy zewnętrznych, do których zalicza się podmioty przekazujące dane, użytkowników indeksu lub wskaźnika referencyjnego, w tym przede wszystkim podmioty stosujące Stawki Referencyjne WIBID® i WIBOR® na podstawie umowy o stosowanie, zrzeszenia branżowe użytkowników, Narodowy Bank Polski, organy publiczne i urzędy administracji publicznej.

Wyniki konsultacji wraz z Raportem w sprawie Zmiany Metody zostały zaprezentowane na posiedzeniu Komitetu Nadzorczego Wskaźników Referencyjnych Stopy Procentowej. Komitet Nadzorczy w świetle przedstawionych argumentów i wyników konsultacji przychylił się do wniosku Zarządu Administratora w sprawie zmiany metody Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR dotyczącej zaprzestania ich opracowywania dla Terminu Fixingowego 1Y z dniem 2 stycznia 2025 roku.

Podsumowanie konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem Komitetu Nadzorczego zostało przekazane do Komisji Nadzoru Finansowego, która w osobnej korespondencji potwierdziła prawidłowość zrealizowania przez Administratora rekomendacji organu nadzoru oraz nie zgłosiła uwag do zaproponowanego terminu zaprzestania opracowywania wskaźników referencyjnych WIBOR 1Y oraz WIBID 1Y (tj. 2 stycznia 2025 r.).

W związku z zakończeniem procesu akceptacji Administrator przedstawia poniżej wyniki konsultacji i ich podsumowanie.

Wyniki konsultacji:

Administrator otrzymał 34 odpowiedzi na przesłany dokument konsultacyjny, w tym: 31 wypełnionych kwestionariuszy (30 od polskich instytucji oraz 1 od zagranicznej instytucji), a także 3 odpowiedzi od instytucji zagranicznych, które poinformowały o braku ekspozycji na Termin Fixingowy 1Y oraz braku formalnych uwag od swoich interesariuszy.

W odpowiedzi na pytanie nr 1 które brzmiało:

Pytanie 1. Z punktu widzenia mojej instytucji najwcześniejszą możliwą datą zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR® dla Terminu Fixingowego 1Y jest:

- ☐ 2 stycznia 2024 roku
- ☐ 1 lipca 2024 roku
- ☐ 2 stycznia 2025 roku
- ☐ inny termin (podaj termin):

³ Administrator wyraził zgodę na przekazanie na jego wniosek odpowiedzi przez jednego z zagranicznych podmiotów stosujących z kilkudniowym opóźnieniem.

32% (11 instytucji) wskazało jako najwcześniejszą możliwą datę zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR 2 stycznia 2025 roku, 21% - datę 2 stycznia 2024 r., a 9% datę 1 lipca 2024 r. Oznacza to, że dla 62% **podmiotów, które przesłały ankietę, data 2 stycznia 2025 r. jest akceptowalną datą zaprzestania opracowywania Terminu Fixingowego 1Y**. Uczestnicy Fixingu wskazywali na potrzebę adekwatnego czasu na weryfikację planowanych działań biznesowych (konsultacji działań z klientami niektórych podmiotów) w związku z możliwym zaprzestaniem opracowywania Stawek Referencyjnych dla Terminu Fixingowego 1Y, przebudowy systemów informatycznych wykorzystywanych w bankach, w tym przede wszystkim odpowiedniego okresu planowania zmian w Systemie Kwotowań Modelowych (w przypadku Uczestników Fixingu), na co także wskazywał Administrator w dokumencie konsultacyjnym, wewnętrznych procesów oraz zmian procedur i dokumentacji.

Pełny zakres odpowiedzi respondentów został zaprezentowany w tabeli 1.

Tabela 1. Najwcześniejsza możliwa data zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR® dla Terminu Fixingowego 1Y wskazana w konsultacjach publicznych

Pyt. 1. data zaprzestania	Liczba odpowiedzi	Udział %
1 lipca 2024 r.	3	9%
2 stycznia 2024 r.	7	21%
2 stycznia 2025 r.	11	32%
inny termin (podaj termin): 1 grudnia 2026 r.	1	3%
inny termin (podaj termin): 28 lutego 2026 r.	1	3%
inny termin (podaj termin): zgodny z mapą drogową NGR	1	3%
inny termin (podaj termin): wraz z likwidacją pozostałych tenorów	3	9%
inny termin (podaj termin): 1 stycznia 2026 r.	1	3%
inny termin (podaj termin): 31 grudnia 2030 r.	1	3%
brak odpowiedzi	5	15%
Suma końcowa	34	100%

Zgodnie z powyższą tabelą podmioty wskazywały na terminy dłuższe wykraczające poza rekomendacje i zapytania Administratora, referując tym samym do własnego portfela produktów i instrumentów zapadających w danym terminie w przyszłości. Niektóre podmioty wskazywały przy tym, że w przypadku stosowania wskaźników referencyjnych próby aneksowania umów (m.in. w zakresie implementacji klauzul awaryjnych) mają bardzo ograniczoną skuteczność, a inne informowały, że pomimo preferencji co do późniejszej daty, dostosują się do decyzji dotyczącej terminu zaprzestania. Wiele podmiotów podnosiło, że data zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych dla Terminu Fixingowego 1Y powinna zostać powiązana z terminem zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR. Niektóre podmioty podnoszące ten argument wskazywały na założenie powiązania zdarzenia w postaci zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR z oczekiwanymi rozwiązaniami legislacyjnymi pozwalającymi na implementację zamiennika dla stosowanego wskaźnika referencyjnego, co miałyby mitygować ryzyka wynikające z ograniczonej skuteczności działań podmiotów w tym obszarze. Nie można wykluczyć, że w przypadku

obowiązywania w okresie konsultacji publicznych odmiennej Mapy drogowej reformy wskaźników referencyjnych stopy procentowej, odpowiedzi niektórych podmiotów mogłyby być inne⁴.

Pytanie 2 dotyczyło niektórych zasad opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR w świetle wpływu zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych dla Terminu Fixingowego 1Y na inne elementy metody. Pytanie 2 brzmiało:

Pytanie 2. Popieram utrzymanie dotychczasowych reguł przypisania Transakcjom Terminów Fixingowych określonych w pkt 5 Specyfikacji Kwotowań Modelowych (Załącznik nr 8 do Kodeksu Postępowania Uczestników Fixingu WIBID® i WIBOR®), w zakresie widełek (wyrażonych w dniach kalendarzowych) wokół dnia przypadającego kalendarzowo 6 miesięcy od daty waluty danej transakcji, które określają zakres dat zapadalności kwalifikujących daną transakcję do Terminu Fixingowego 6M. Obowiązujący zakres widełek zdefiniowany jest na poziomie +/-30 dni kalendarzowych.

- ☐ tak;
- ☐ nie; jestem za symetrycznym rozszerzeniem widełek do +/- 35
- ☐ nie; jestem za symetrycznym rozszerzeniem widełek do +/- 40
- ☐ nie; jestem za symetrycznym rozszerzeniem widełek do +/- 45
- ☐ nie; jestem za symetrycznym rozszerzeniem widełek do +/- 50
- ☐ nie; jestem za niesymetrycznym prawostronnym rozszerzeniem widełek dla Terminu Fixingowego 6M

W ramach odpowiedzi na to pytanie znakomita większość podmiotów, które odpowiedziały, poparła rekomendację Administratora ujętą w dokumencie konsultacyjnym: **68% instytucji (23 podmioty) wyraziło poparcie dla utrzymania obowiązującego obecnie zakresu widełek zdefiniowanego na poziomie +/- 30 dni kalendarzowych**, 29% nie udzieliło odpowiedzi (10 podmiotów), a 3% (1 podmiot) wskazało symetryczne rozszerzenie widełek do +/-40 dni kalendarzowych. Uznając brak odpowiedzi za brak stanowiska w sprawie, należy uznać, że niemal 100% respondentów zgodziło się z rekomendacją Administratora w tym zakresie. Przesłane uzasadnienia wskazały na fakt, iż poszerzenie widełek w ograniczonym stopniu poprawia Poziom Transakcyjności Terminu Fixingowego 6M, natomiast przyczynia się jednocześnie do obniżenia Poziomu Transakcyjności Terminu Fixingowego 3M, wspierając tym samym argumentację Administratora przekazaną w dokumencie konsultacyjnym.

Podsumowanie konsultacji publicznych:

Odpowiedzi podmiotów biorących udział w konsultacjach wydają się wskazywać, że optymalnym terminem zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y jest 2 stycznia 2025 roku. W świetle odpowiedzi na pytania przedstawione w dokumencie konsultacyjnym, Administrator zwraca uwagę, że niektóre podmioty biorące udział

⁴ Konsultacje odbyły się przed zmianą Mapy drogowej dokonanej przez Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych
https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/Wskazniki_referencyjne?articleId=85108&p_id=18

w konsultacjach wskazały datę zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y na 2 stycznia 2025, argumentując poparcie dla tej daty faktem powiązania jej z harmonogramem Mapy drogowej reformy wskaźników referencyjnych stopy procentowej przyjętej przez Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej we wrześniu 2022 roku (ok. 15% podmiotów, które udzieliły odpowiedzi, wprost odniosło się do tego faktu).

Mapa drogowa przyjęta we wrześniu 2022 roku uwzględniała założenie co do gotowości uczestników rynku finansowego do zaprzestania kalkulacji i publikacji Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR z końcem 2024 roku. W związku z tym założeniem niektórzy uczestnicy konsultacji akcentowali zasadność powiązania konsultowanego terminu zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych dla Terminu Fixingowego 1Y z docelowym, wskazywanym przez Mapę drogową terminem zakończenia harmonogramu prac reformy wskaźników referencyjnych stopy procentowej. Istniały podmioty, które wskazywały, że jedynie wskazanie zamiennika pozwoli na ograniczenie ryzyka wynikającego z ekspozycji na wskaźnik referencyjny w umowie finansowej, w której podmiot nie posiada zdolności wprowadzenia klauzul awaryjnych a aneksowanie tych umów jest bardzo utrudnione. Niektóre podmioty wskazywały na skomplikowany i wieloaspektowy charakter reformy i wskazywały, że nie jest pożądane generowanie dodatkowych wyjątków w tym procesie.

W związku z tym, że argumentacja uczestników konsultacji była niekiedy powiązana z obowiązującą od września 2022 roku Mapą drogową, oznacza to, że w przypadku jej braku odpowiedzi na zadane pytania mogłyby być inne w przypadku niektórych podmiotów. Niemniej jednak występowały podmioty finansowe, które określiły gotowość do proponowanej przez Administratora zmiany wcześniej niż 2 stycznia 2025 r., potwierdzając jednak potrzebę wystarczającego czasu aby zapewnić odpowiednie przygotowanie na zmiany strategiczne, biznesowe, prawne i dokumentacyjne.

W toku konsultacji niewiele podmiotów odnosiło się do aspektu transakcyjności wskaźnika referencyjnego – niektórzy respondenci jedynie odnotowywali, że istotnym aspektem jest zdolność wskaźnika referencyjnego do pomiaru rynku, czyli jego reprezentatywność. Podmioty te nie posiadały jednak ekspozycji produktowej na analizowany Termin Fixingowy.

Administrator podkreśla, że w zakresie bieżących działań przeprowadził konsultacje dotyczące jedynie Terminu Fixingowego 1Y ze względu na cechy tego terminu związane z zakresem jego stosowania oraz zasobem transakcyjnym, który on reprezentuje. W ocenie Administratora decyzja o zaprzestaniu opracowywania Terminu Fixingowego 1Y powinna – przy określeniu jej odpowiednio odległego terminu - zachęcać podmioty do przeprowadzenia niezbędnych działań dostosowawczych w dokumentacji lub umowach i instrumentach finansowych, które odnoszą się do Terminu Fixingowego 1Y, a w przypadku budowania strategii średnioterminowej skoncentrowania się na (a) stosowaniu i wykorzystywaniu innych Terminów Fixingowych dla Stawek Referencyjnych lub zastosowaniu stałej stopy procentowej, (b) wprowadzeniu odpowiednich klauzul awaryjnych w przypadku ich dotychczasowego braku w stosowanych wzorcach dokumentacji, oraz (c) przygotowaniu strategii do ewentualnej przyszłej decyzji dotyczącej zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR, w tym zaprzestania opracowywania wskaźnika kluczowego WIBOR w zakresie wszystkich Terminów Fixingowych.

Administrator odnotowuje informacje na temat ograniczonej skuteczności dotychczasowych działań związanych z aneksowaniem umów lub implementacją klauzul awaryjnych, niemniej jednak w świetle przekazania przez Administratora z odpowiednim wyprzedzeniem informacji o planowanym zaprzestaniu dostarczania danego wskaźnika referencyjnego dla danego Terminu Fixingowego, skłonność do pozytywnej odpowiedzi na tego typu działania w ramach rodzimego sektora finansowego

może być większa. Administrator wskazuje jednocześnie, że mając na uwadze standardy globalne w przypadku dłuższych Terminów Fixingowych, wprowadzane zamienniki nie gwarantowały rozwiązań całkowicie niegenerujących ryzyk lub kosztów tranzycji, przy czym w przypadku dłuższych terminów zapadalności standardem jest zastępowanie ich zamiennikami o krótszych terminach zapadalności. Administrator wskazuje również, że w ramach prac grupy NGR podmioty uczestniczące nie wskazywały na potrzebę opracowywania indeksu typu stopa składana o terminie 1Y (GPW Benchmark nie dostarcza takiego indeksu), a inne Terminy Fixingowe wskaźnika WIBID i wskaźnika WIBOR będą wciąż opracowywane.

Informacja dotycząca wyników konsultacji została przedstawiona Komitetowi Nadzorcemu Wskaźników Referencyjnych Stopy Procentowej. Komitet Nadzorczy w świetle przedstawionych argumentów i wyników konsultacji poparł rekomendację Administratora aby terminem zaprzestania opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR dla Terminu Fixingowego 1Y był 2 stycznia 2025 roku.

Dokumentacja Administratora zostanie przygotowana i opublikowana po jej akceptacji przez Komitet Nadzorczy w pierwszym kwartale 2024 roku.